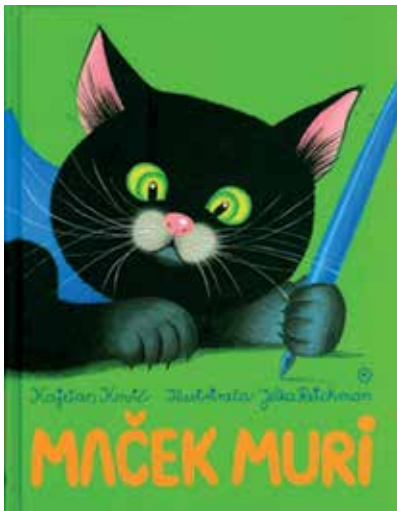

Cankarjevo tekmovanje na razredni stopnji v šolskem letu 2018/2019

Evropsko leto kulturne dediščine 2018 je s svojim bogatim sporočilom navdihnilo tudi člane Državne komisije za tekmovanje v znanju slovenščine za Cankarjevo priznanje, ki je za letošnje tekmovanje izbralo slogan **Naša dediščina: kjer preteklost sreča prihodnost** s krovno temo **Dediščina identitete**.

Za posamezna starostna obdobja učencev je komisija v začetku šolskega leta izbrala besedila, ki so predlagana za preverjanje bralne zmožnosti ter zmožnosti pisanja besedil, in dodatna besedila kot priporočila za pripravo na tekmovanje.

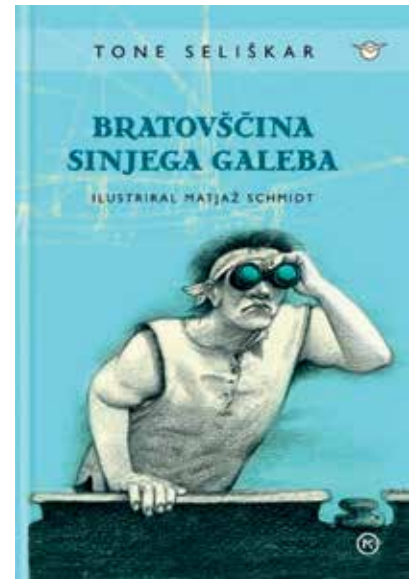

Tako bodo učenci **1. razreda** brali knjigo Kajetana Koviča **Maček Muri** (2017), živalsko pravljico, ki je postala klasika. Le kdo še ni slišal pesmi o mačku Muriju, ki jih poje Neca Falk? Si predstavljate mačje mesto v današnjem času?

Učenci **2. in 3. razreda** bodo spoznali pripovedi Ele Peroci, posebej še fantastično pripoved **Moj dežnik je lahko balon** (2018) in dve po izbiri šolskega mentorja. Le kam bo otroško domišljijo odnesel Jelkin rumeni dežnik?

Besedilo Toneta Seliškarja **Bratovščina Sinjega galeba** (2018)

bodo na novo odkrivali **učenci 4. in 5. razreda**. Bratovščino četrtošolcev in petošolcev čaka prava pustolovščina. Ali bi se ji pridružili tudi vi? Kako bi stali ob strani prijateljem v preizkušnjah?

Šolsko tekmovanje za učence 1. vzgojno-izobraževalnega obdobja MEHURČKI bo 5. 4. 2019, za učence 2. in 3. vzgojno-izobraževalnega obdobja pa je bilo šolsko tekmovanje 11. 12. 2018.

 Vesna Vršič, Zavod RS za šolstvo

Vir naslovnice: Mladinska knjiga Založba.

Priprave na Cankarjevo tekmovanje

Na naši šoli izvajamo tekmovanje le v 2. in 3. razredu 1. triletja (v 1. razredu smo izvedli le poskusno tekmovanje). Učence

na tekmovanje pripravljamo razredničarke pri dodatnem pouku ali pri dodatnih urah pred poukom ali po njem.

Sama posamezne učence pripravljam na tekmovanje šele potem, ko pri pouku slovenščine obravnavamo vsa predpisana

besedila (po tri ure za interpretacijo slehernega besedila). Pri tem se že nakaže, kateri otroci se življejo v besedilo, ga globoko podoživljejo in že zmorejo konkretno-logične operacije (razumevanje in primerjanje literarnih oseb, dojetanje prostora in kraja, razumevanje motivov za ravnanja, zavedanje književnih perspektiv ...), kdo ima boljše strategijo vizualnega mišljenja ob ilustracijah in kdo dobro zaznava meje med resničnostjo in domišljijo ter jih pri poustvarjanju smelo premika.

Pri urah dodatnega pouka učence z različnimi motivacijskimi strategijami uvedem v domišljjski svet danih besedil, zatem pa sledi pisno navodilo, tj. poustvarjalna naloga. Pred sleherno nalogo ponovimo kriterije uspešnega ustvarjanja in pisanja. Nalog v šoli ne morejo vselej dokončati, zato jih večkrat dokončujejo doma. Naslednjo uro ali že prej izdelke

ovrednotimo po kriterijih (najprej vrstniško vrednotenje, nato učiteljičino). Izpostavimo pozitivno izstopajoče naloge ali zgolj elemente in strnemo pomanjkljive naloge. Napake in neustreznosti skušajo v obliki debate v dvojicah ali skupinah odpraviti. Pri tem skupaj oblikujemo napotke za izboljšave poustvarjalnih nalog.

Naloge jim sestavljam predvsem z omenjenih področij, kjer imajo otroci največ težav:

- razumevanje navodil – učimo se smiselnega podčrtovanja pomembnih podatkov;
- upoštevanje navodil (poustvarjanje v skladu z navodili);
- utemeljevanje lastnosti oseb s primeri iz besedila, kadar te niso jasno razvidne (iz ravnanja, razmišljanja ...) – opisi morajo biti slikovitejši;

- življevanje v različne perspektive različnih junakov;
- vpliv vedenja na druge osebe in na druga dejanja;
- kako v pripoved vnašati razmišljanja junakov, njihove namene, čustva, kako se do njih opredeliti;
- inovativno razmišljanje, osebni pogled;
- členjenost besedila (uvod, jedro, zaključek);
- kohezivnost in koherentnost besedila;
- samopregled (ne le jezikovna pravilnost, temveč tudi skladnost besedila z navodili – ponovno branje navodil).

Barbara Meglič,
OŠ I Murska Sobota

Kaj pravijo o bratovščini učenci?

Predstavljam vam nekaj misli in izjav mojih učencev 4. razreda med branjem knjige Bratovščina Sinjega galeba, ki so me navdihnile, presenetile, mogoče tudi prestrašile. Prestrašilo me je spoznanje, da učenci niso prišli do uvida, da se bratovščina lahko ustanovi zaradi moči prijateljstva, ki je potrebna za doseg cilja. Začutila sem individualizem in željo po lastnem uspehu. Ena od deklic meni, da ne bi rada sodelovala v bratovščini, imela pa bi jo, če bi lahko bila glavna. Učenci so pred branjem četrtega poglavja povedali, da je bratovščina skupnost ljudi, ki se imajo radi kot bratje.

- *Učenec:* »Imam prijatelje, s katerimi bi lahko ustanovili

bratovščino. Vozili bi se skupaj s kolesom in bi taborili.«

- *Učitelj:* »Ali moraš ustanoviti bratovščino, da lahko greš na izlet?«
- *Učenec:* »Ne, ni treba.«
- *Učitelj:* »Kdaj na tem izletu pa bi se pojavila potreba, da bi se povezali v bratovščino?«
- *Učenec:* »Če bi se zgodilo nekaj, kar bi bilo vredno, kaj zanimivega. Lahko bi se zmenili in bi si pripravili večerjo.«
- *Drugi učenec:* »To ni zanimivo, jaz bi jo ustanovil, če bi nas kaj strašilo. Potem bi se stisnili skupaj in bi napadli tisto zver. Skupaj je lažje. Bolj si pogumen

in bolj močen. Lahko napadaš z vseh strani. Bratovščina ti da pogum.«

- *Učitelj:* »Kako bi ti ustanovil bratovščino in kako bi prijatelje prepričal v dobrobit bratovščine?«
- *Eden od učencev:* »Povabil bi jih na pustolovščino, gremo raziskovat. Obljubil bi jim zanimivosti. Če ne bi nič našli, bi jim plačal sok.«
- *Učenka:* »Povabila bi jih domov na sladico. Potem bi jih vprašala, če bi bili bratovščina, naredila bi jim zapestnice.«

Njen odziv se mi zdi pomemben, saj punce čakajo na zaključke